

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idő intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adataknak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.
HIRDETÉSI DÍJ:
Ot-hasabos posttör egyezszi beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilatko 4 hasabos beiktatásért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kútasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Idő küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény nyomat az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Meg kell kezdeni azt a gyűjtést!

(—6—) A mint hogy a világot megtölti most egy magyar név, — a mely világ bizony eléggé üres volt eddig a magyar névtől, — hadd töltse meg a magyar muzeumot is ama magyar kép, mely hírvél a világot megtöltötte!

Kossuth Lajos beszélte, hogy volt a világon egy angol lord, kinek nem volt valami sok apró pénze, hanem volt egy check-je, mely egy millió fontról szólt, hát az az egy check elég volt neki arra, hogy jól érezze magát. Hát ha a mi muzeumi képtárunknak se lenne egyebe, csak ez a check-je: »Krisztus Pilátus előtt, hát jobban érezhetné magát mellette, mint a hogy jelenleg, a birtokában levő aprópénz mellett érzi. — És én nem is tudom, hogy lehet az, hogy a magyar nemzeti büszkeség ezen check-jét, a magyar nemzetben rejlő műveltségi anyagának ezen folszínre hozott brilliántját, a nemzeti muzeum részére megtartani, csakis egy lapnak, a »Pesti Napló«-nak jutott eszébe? Már pedig, a mily szegénynek tartották az ókor nemzetei, ha nemzeti istenüket megvédeni nem tudván, az idegen kézre került, — hát modern felfogással bár, de oly szegénynek tartanám én, ha nemzetünknek ezen újabbkori egyik legnagyobb büszkesége, idegen kézre kerülne: mert hogy az az idegen ember nagyobb műérzékkel bírjon s ezen festői remek megvételéhez gazdagabbnak érezze magát, mint az egész magyar nemzet, mely ha még egyszer oly földhöz ragadt lenne is, de amijja mégis csak van, mint egy embernek, bárki legyen is az a világ!

És ha soha, semmi egyéb nem gyujtana is bennünket arra, hogy e nagyszerű műremeket a magunkéivá tegyük, hát elégnek kellene lenni ama öntudatnak: hogy ime mi rokotalan nemzet, melyet barbárnak hirdetett a világ csak nem régen is, mily rövid idő alatt bár, de világalakokat mutatunk be a művelt emberiségnek: s habár irodalmunk szárnyai el nem terjedt nyelvi tekintetből nem ragyoghatnak is ama magasban, honnan a nagy szellemek az egész világot behintik lelkük fényének sugaraival, — a mindenki által közösen

felfogható művészet nem egy ily nagy magyar szellemet emelt már föl, még pedig oly magasban, a mily magasban még alig jártak mások. És mind ez csak rövid idő alatt. De mert műveltségre gazdag anyagunk s szellemi örök alkotásainak bizonyosságul, ama csodásan varázs hangokat, melyekkel egy Liszt vagy Joachim szelleme, hűrokba szállva elbájoltan égi gyönyörök közt ringatá a világot, — nem voltunk és vagyunk képesek örökké zengő szoborba tömörítve, utódaink számára, muzeumunknak megszerezni: hát ime, küldött az isten egy Munkácsyt, ki megalkotá a mai kor legnagyobb festészeti műremekét, mintha csak azért tette volna, hogy az elhagyatott, rokotalan kis magyar nemzet fölé, mely a mivé lett, saját erejéből lett, — oda tüzze ezt a csillagot, melynek ragyogásáról megtudja a világ hol annak a barbár nemzetnek a muzeuma, mely ugy szólván, alig félszázados művelődés után, óriásokat küld a haladás küzd-homokjára, kik nagy nemzetek legnagyobb alakjainak halantékairól szedik le a babérokat.

Hát hogy ez, a mi lelkünkől magasra repült fényes csillag, más nemzet láthatárának legyen disze s örök eme égi nyilatkozatából, a nagy szellemek nagy küzdelmeinek utjára ne a mi gyermekeink, hanem más nemzetek gyermekei merítsenek lelkesedést; hogy ez az első nagy mű, mely arra van hivatva, hogy örök életével, örök fényével évezredek jövőkébe világítsa, rólunk beszéljen a későbbi kornak: — hát hogy a magyar művészetnek ezen első nagy és óriási sükere, műveltségre termelt, sokáig élni akaró nemzetünknek hosszú életrevalóságát igazoló ezen nagy mű, mint nagy tanutétel, idegen kézre menjen? — Megengedhetné, nem szegyenlené a magyar nemzet?

Ez a kép a magyarok istenének fiát, a magyar Krisztust hozta közénk, mely arra van hivatva, hogy a magyar költészetnek symbolumaként, mely magyarok istenéről beszél, — az isten fiát képviselje: még pedig a nélkül, hogy sértse a vallást, a mint hogy nem sérti »a magyarok istene« lelkésítő kifejezés sem. És miután a magyarok istenének fiát oly eset állította hazai oltárunk fölé, mint a Munkácsy, annál mélyebben borulunk le előtte.

Ez a mi festő művészetünk Messiasa, mely ime egy derült napon nemzetének családjához repült, csakis itt, testvérei között érezhetvén magát jól. Ne is engedjük, hogy idegen kéz idegen hajlékba vigye tőlünk!

Mert hát jöjjen ide Páris, és jöjjenek ide mindazok, kik a külföldön látták, nem mondja-e, nem sugja-e nekik valami, hogy ez a kép itt találja magát legjobban? Hogy Krisztus itt lelkesebb, hogy jobban végig ömlik rajta az az isteni fenség, melyet Párisban nem lehetett így kivenni; homlokát magasabban hordja s látni lehet rajta az égi kifejezésnek ama magyar jellegét, mintha Pilátusnak mondaná: Most már itthon vagyok, itt megértetek!

Olyan nekem, mintha élne ő! Olyan nekem, hogy könyezni fog, mikor elviszik innen, mintha egyenesen a keresztfárávinnék, s hogy nem bántják, csak addig vagyunk bizonyosak benne, a míg szemünk előtt látjuk.

Igenis! Ez a Krisztusi alak itt az emberré lett isten fiának alakja! Mintha maga az ur küldte volna őt ide, hogy mikor már az emberek feledni kezdik azt az isteni nagy martyrt s a kereszt nem azért van felállítva, hogy leboruljanak előtte, hanem azért, hogy káromolják: »Miért akartad megváltani ezt az érdemtelen embert!« — hát hogy az isten, az emberi történelemnek eme epochalis szent alakját újra az emberiség szeme elé állítsa: anyagolt küld az égi ihlettől besugárzott magyar festőhöz s a lángelme megszülje az újabb kornak az isten fiát!

Ime nézzetek, ime bámuljatok! Ilyen lehetett ő csakugyan! Leborulásra készlet valami s elhal a káromkodás az ajkakon! A lelket magasztos érzelmek özönlik körül. Vallás, áhitat, remény és hit újra születetik a szívben s a szív dobogása imádság!

Feltamadunk! A keresztre feszített Isten megjelent az ő apostolai előtt, kik felhagyták őt feszíteni! Oda tartotta sebet Tamásnak: azért, hogy ne sajnálj, ne akarj kételkedni!

Ama isten-embernek festői ihlettől született eme nemes alakja a megfeszített előtt jelent most meg köztünk, mintha attól félne: ha elviszik tőlünk, hát ismét

ott lesz az a seb szíve fölött. — A mily valósággal itt áll, a mily valósággal vádol-tatik, a mily valósággal ellenségtől környeztetik: hát olyan nekem, hogy a mint szemünk elől eltűnt, — viszik feszíteni! Ne engedjük!

Az isten Munkácsyt nekünk teremtette, és hát ha csak épen ezért teremtette?

Meg kell kezdeni azt a gyűjtést! Maga a gondviselés alkotta számunkra ezt a kincsét s a gondviselést, nemzeti bűn elkövetése nélkül megsérteni nem lehet!

Meg kell kezdeni azt a gyűjtést! Nem lesz művelt magyar ember, ki hozzá ne járuljon e kép megvételéhez. Ezt a képet Munkácsy a mindenható megrendelésére, Magyarország számára festette, a mindenható pedig csak adott Magyarországnak annyit reményem, — hogy megveheti ezt a képet.

Legyen a nemzet fiának dicsősége, a nemzet kincse!

A lázadás szinteréről. (Hivatalos.)

Arlow ezredes az 51. gyalogezred parancsnoka jelenti: Február 15-én Trnovától keletre és a Bogoj nyeregtől északra portyázások történtek, melyek alkalmával a csapatok mintegy 80 felkelővel összeütköztek. Az ellenség rövid tüzeltés után a Jahorina planina irányában vonult vissza. Katonánk nem szenvedtek veszteséget. Az a hír érkezett, hogy a felkelők a Korjen Planinától délre fekvő rónaságban szándékoznak csoportosulni; a megfelelő intézkedések megtétek.

Némely nevezetesebb intézkedései az 1881 évi LX-ik törvénycikknek.

I.
Ha már a szóbeliség és közvetlenség behozatalát a peres eljárásban nem tartotta is czél szerűnek a jelen viszonyok közt a törvényhozás: tagadhatatlan az, hogy oly végrehajtási törvényt alkotott mely meg egyrészt a jogügyi osztály szak képzettségéről tesz fényes bizonyosságot, más felől a közönség jogos igényeit, — a végrehajtási eljárás gyorsaságát és olcsóságát illetőleg — nagyban ki elégítheti. Mert ez új eljárás szerint, sok oly fontos kérdések oldhatnak meg könnyen magában az eljárás folyamában, melyek, eddig részint külön pernek adtak anyagot, részint gordiusi eszmöként állván a végrehajtás lefolytatása elé, a végrehajtás határáról sokszor évekkel hátra löktek. — A minék — persze — rendszerint az ügyvéd itta meg keserű levét, cli-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

Elster balgasága.

Angol regény.

Irtta: Mrs. Wood Henry.
Fordította: T. M.-né.

MÁSODIK KÖTET.

II. FEJEZET.

Egymás közt.

(Folytatás.)

— Lady Kirton csak nem nősilhetett meg kétszer, én Annához vagyok kötve.

A grófné hangja ismét a szokott szelidséget vette fel s fején a tollakat megigazitva, fordult Percivalhoz.

— Edezem, ön nem tudja, mit beszél. Ön saját maga jegyezte el pár hét előtt Maudedot.

— Szép; de bármi történt legyen is, eljegyzés vagy nem, az nem juthat érvényre, — viszonzá a gróf, ki sokkal gyöngédebb volt, sem hogy kimondta volna, hogy hiszen a grófné jegyezte el őket, nem ő. — Ön tudta, grófné, hogy Annával vagyok lekötvé.

— Lekötvé egy hegedűvonóhoz! — rivallt fel a grófné. — Engedje meg őszinteségemet Hart. Midőn ön magát lekötvéte, még szegény és igénytelen volt ön s így az eljegyzés megbocsátható. Hartledon gróf nem tartozik az Elster Percival ígretét beváltani. Anglia összes lelkészi kara és leányai sem kényszeríthetik önt arra.

— Én Annához becsüstem és — sze-

relmemmel akarta mondani, de az utolsó szót még se mondá ki.

— Edezem, ön becsületével leányomhoz van kötve, ön kereste vonalmát és meg is nyerte. Hiszen jól tudja ön, miszerint az egész idő alatt egyedül önt szerette Mande. Azon napokon, midőn ön bájtyát siratta, ő csak önért szorongott. Nem lehet oly gyalázatos, hogy most Maudedot feladja!

— Oh! mennyire kívánom, hogy bár soha se láttak volna engem! — sohajtá a szerencsétlen gróf, mialatt körülte a láncz mindinkább húzódtott, vajjon átszakasztja-e? — Szívesen feláldoznám magamat, ha általa a dolgok ismét rendbe jönnének.

— Ön nem áldozhatja fel Maudedot. Nézzön csak reá — és a grófné kezével a kandalló fele mutatott, hol Mande teljes büszkeségében állt. Egy leány a Kirton családból nem dobathatik oly önkénytelen felre. Mit szólna ehhez a világ?

— Nem szükség a világnak megtudnia. — Nem szükség megtudnia, — sivitott az öreg. — Nem szükség megtudnia! Mit? Hiszen a stáfirung már meg van rendelve s némely tárgyak már itt is vannak. Jóságos ég! Gróf Hartledon, ne merjen ön lady Maudedall játszani. Vagy többé ne mutassa ön magát emberek közt.

— De én nem merhetek miss Annával sem játszani, — felelt a gróf megemissivite, midőn azt látta, hogy az ügy bonyolodottabb, mint gondolta s erélytelensége következménye mindinkább kitűnt. Csak tudnám, mi mindent kíván a méltányosság, bizonynyal megtenném. — Mi a méltányosság kérdi ön? méltányosság? A felett nincsen kétség.

Ki áraszt nagyobb fényt koronájára:

lady Mande, vagy egy falusi lelkész leánya? Maradjon ön rangjához, méltó mint a hogy Anglia perjének illik.

A grófné igen beszédes lett, mialatt a gróf jó hangulatát teljesen elveszté, rosz kedélyvel felelt:

— Ha ez még tovább tart, az ég! agyon lövöm magamat. A lelkészlakba korholás lesz színtén. — Egy lövés valóban áldás volna itten.

— Kétségkívül, — viszonzá a grófné. — nem kellemes önnök helyzete, de más könnyen kibonyolítná magát és az ügyet rendbe hozná.

— Szeretném tudni hogyan?

— Mindaddig míg ön meg nem nősil teljes reménye van Ashtonnak önére és Annára nézve.

— Kívánom lady Kirton, hogy ön végre felfogná, hogy az Ashton család egyenlő állást foglal el velünk, — szakítá őt felbe a gróf. — A grófné ujjával egyet csatintott. — Ön ezt hiszi Hartledon, azt tudom. Szép.

Egyetlen ut a szabadulásra az, hogy ön haladéktalanul összekel Maudedall.

Ez előterjesztésre fentakadt Percival lelkészete. Ezt nem tehetem lady Kirton, mindjárt fenytő eljárást és pert kezdenének ellenem.

— Pört, miért? — kérdé a grófné elvörösödvé.

— Nem épen azért, — felelt a gróf szórakozottan. — Hogyan is nevezik? házassági ígret megszegéséért.

— Esztelenség, megszegése! Hallott-e valaha ember olyat, hogy egy theologiai tudor ily féle pört indítson? Bizonynyal elfogná azt veszteni.

— Oh! miért nem sülyedhetek el a tengeter fenekére, hogy sohase jöhetek elő, nyöszörgött a gróf, ki magát ismét a vad vidékre kiránta.

— Akar — ön — Maudedal — összekelni? — kérdé a grófné minden szóra különös hangsúlyt fektetve, s ez által áldozatját még jobban gyötörve.

— Igen szívesen, csak tehetném! Önnök kell magáról gondoskodni, mert én nem vagyok rá képes.

— Én nem látok semmi okot erre. Ön becsületével van Mandehez lekötvé.

— Nekem nem marad egyéb hátra, mint életem végéig nőtilen maradni, — felelt a gróf kis szünet mulva. — Gyalázatosan jártam el mindkét hölgy ellenében, s nem szolgálatokat mindkettőnek igazságot. Egymás utjában állnak.

— De...

— Bocsánat lady Kirton, — vágott szavába Percival oly parancsolólag, hogy a grófné kezdé hatalmat felteni. — Ez utolsó határozatom s többet egy szót sem akarok hallani. Erettnék érzem magam az akasztásra. Ön azt mondja nem vehetek el másat csak Maudedot, ha becsületes ember akarok maradni, épen így áll Annával is a dolog. Tehát nőtilen maradok.

— Ön egyet megígér nekem — Mande javáért hogy ön soha sem veszi el Ashton Annát.

— Hogyan tehetném én azt? — kérdé a gróf kétségbe esve. — Kérjen ön más valamit, és én szívesen megteszem.

— Igerje ön tehát azt meg, hogy most nem fog Annához menni, és nem biztatja őt a jövővel, ha az idő...

— Hat nem látja által, hogy az lehetet-

ense öt vádolván hanyagságról, s panaszkodó-
vau ellene az ügyvédi kamaránál. — Pedig
hát a hiba nem az ügyvédnek hanem a rend-
szerben volt.

Minucialis dolognak látszik ugyan, — de
tekintve a végrehajtások számát, — figyelemre
méltó első sorban az új eljárás azon intézke-
dése, hogy a végrehajtási s árverési kérvény-
nyek felszerelését olcsóbbá tette az által, hogy
a 7-ik szakasz szerint az alpereseket illető
végrehajtási példányokhoz csak a velők még
nem közlött mellékleteket mondja becsatolán-
doknak; a 144 szakasz szerint pedig az ár-
verési kérvényeket egy példányban rendeli be-
adandóknak.

A 7-ik szakasz e rendelkezése véle-
nyem szerint s a törvény szavai alapján úgy
értelmezendő, miszerint az ítélet, egyezség,
vagy a per alapját képező szerződés az alpe-
reseket illető végrehajtási kérvény példányai-
hoz sohasem melléklendő, mert már az velők
bizonyosan közölve volt. Ez esetben pedig úgy
munkadíjban mint bélyegeken tagadhatatlan
sok takarították meg — még inkább pedig
a 144 szakasz rendelkezése által, mely
szerint nem csak a mellékletek hanem maguk
az alpereseket, s kiküldöttet illető példányok
is szükségtelenné váltak.

A 7-ik szakasz szerint továbbá ingók
foglásánál — becsúsk alkalmazása nem szüksé-
gesség, mert a felek a becsúsk közegyetemes-
sél maguk megtehetik, vagy a kiküldöttre biz-
hatják azt; mi minden esetre meg takarít a
legkisebb dolgoknál is egy pár forintot, nagy-
obbnál négyet sőt többet is.

A 84-ik szakasz szerint a foglalási eljá-
rás teljesen mellőzendő, ha felperes a végre-
hajtást szenvedőnek, valamely közpénztárból
felvehető, vagy bíról letétben levő pénzére
akarja veretni a végrehajtást. — Nagy ked-
vezmény ez különösen a honoratiorok osztá-
lyára, mert esetleg legkisebb számmal hété-
nyolc forint eljárás költségeitől menekül-
nek meg.

A 92-ik szakasz szerint az igénykereset —
ingóknál — csak a végrehajtató ellen indítan-
dó. — A régi eljárás szerint perbe ide-
zendő volt a foglalást szenvedett is. — E ren-
delkezés által is — egy személy teljesen ki-
vonatván a perből — tagadhatatlanul olcsóbb
lesz igazság szolgáltatásunk. — Ha csak ön-
akarattal be nem avatkozik foglalást szenvedett
az igény perbe, mit tenni e 92-ik szakasz
értelmébe joga van.

Helyén látom itt meg említeni hogy egyik
nagy jogászunk Teleszky István a „Jogtudomá-
nyai közlöny” 1881. évi 50-ik
számában a 119 és 161 szakaszban írt beavatko-
zásról, — össze hasonlítva azt a törv. rend-
tartás 72-ik szakaszában írt beavatkozással —
következő itt csak összegezett magyarázatot
bocsátott ki: hogy t. i. a végrehajtási eljárás
során beavatkozó nem felperes hanem a p e r e s
s minőségben avatkozik be, s hogy a pernek
bármely stadiumában minden alakszerűség
mellőzésével akár kereset akár kérvény
alakjában az ítélet jogerőre emelkedéséig bár-
mikor beavatkozhatik.

Peranalógiám áll ez az említett 92-ik sza-
kasz esetében is, annyival inkább, mert, itt
már magában a törvény szövegében határozot-
tan ki van mondva miszerint a beavatkozás a
végrehajtató jogának megvédése szempont-
jából történik.

Balogh Zs.
ügyvéd.

Munkácsy Mihály ünnepélyek.

Budapest, febr. 20.

A nagy művész tiszteletére rendezett
ünnepélyek egyik legszebb napja a tegnapi
volt. A képzőművészeti társulat Munkácsy
megkoszorúta. A társulat tagjai Ipolyi
Arnold elnöklété alatt várták Munkácsy meg-
érkezését, kiért három tagú küldöttség menesz-
tetett.

len? — vága közbe Percival kevés udvarias-
sággal. — Asszonyom én nem látogatom többé
az Ashton családót; inkább száz mérföldnyi
távolságra szaladok el, mintsem, hogy velők
találkozzam.

Miután a grófné elég biztossággal hitte
magát, abban hogy a további értekezést, és
kiment, az ajtó hangosan becsapva maga után
Hartledon hátra simítá homlokáról haját s kö-
vetni akarta példáját, midőn Mande hozzá
lépett:

— Percival ez az ön utolsó szava?
Oly fájdalmas hangon szót s ellenálha-
tatlan gyöngédség ömlött szét, egész lényem
bűnsége teljesen eltűnt. Hartledon meg-
semmisülve vállaira tette kezét és sötét kö-
nyekkel telt szemébe nézett.

— Mande, valóban szeret ön engem?
Ezt soha sem hittem.

— En egyedül csak önt szeretem az
egész világon. Oly bensőséggel szeretem hogy
önért mindent feláldoznék.

Az utolsó mondat hangsúlya szemrehányó
volt Percivalra, mert ő nem áldozott fel min-
dent érte. Hartledon azonban határozatánál
maradt.

— Isten tudja mennyire sajnálom. S bár-
mi á-on jóvá tenném esztelenségemet, csak
lehetne, Engedjen távoznom Mande! Elég soká
voltam önnel pedig nem vagyok rá érdemes.
Bocsánatáért esdenék, ha tudnám hol
kezdni.

Mande elereszté kezét, melyet előbb meg
fogott, jobban mondva, — undorral dobta el
magaától; s lord Hartledon eldőlt, de fü-
leiben folyást viszhangzottak e szavak: Én
egyedül csak önt szeretem a világon. Oly ben-

Midőn a küldöttség Munkácsyval vissza-
érkezett, az egész díszes közönség fölemel-
kedve, éljenekkel üdvözölte a nagy művészt,
ki az elnöki asztal elé járulván, szintén álva
hallgatta az üdvözlő beszédeket.

Ipolyi elnök a következő beszéddel
adta át az ezüstkoszorút viharos eljénzés
között:

Nagyérdemű hazánkia! Az országos ma-
gyar képzőművészeti társulat nevében tiszte-
lettel üdvözlünk, mint a művészet geniusának
felkentjét, s üdvözlünk szeretettel és honfői
büszkeséggel, mint magyar nagy művészt, ki
nemzeti nevével és művészetét arany betűkkel
vested be nevével együtt a műtörténet dicső,
örök lapjaira.

Világra szóló nagy művészeted maga-
sabban áll, hogy sem hű hazád nagyobb dicső-
séggel tetőzhessen. De ha nem adhat dicső-
séget, nem hirt és kiacset: ad feled, nemes
fia fele, dobogó szívet. Itt, magyar képzőmű-
vészeti társulatunk üléseiből, műcsarnokunkban,
a magyar művészet nevében kívánta neked
kifejezni tiszteletét, átadni e koszorút, mint
győzelmeid jelvényét, diadalutadon, midőn mű-
remekeddél, mint triumfator, diadalmas bevo-
nulásodat tartod hazánkba. (Lelkes eljénzés.)

Fogadd itt kiállított nagy remekműved
elismerését melyről az istenség dicsőségének
legfőbb sárga ragyog le reánk, művé-
szeted által elragadtatott honfitársaid tiszteletét
és szeretetteljes hódolatát. (Hosszasan tartó
zajos eljénzés.)

Erre Munkácsy Mihály a megha-
tottságtól remögő hangon így válaszolt:

Melyen meghatva, hódoló tisztelettel fo-
gadom a magyar képzőművészeti társulat és
a magyar művészek által való megtisztelteté-
setem. Engedjek mondanom, hogy érjen bár
siker vagy dicséret: legnagyobb dicsőségem-
nek azt tartom, ha hazámak, mint hű fia,
némi szolgálatot tehetnek, híret és dicsőséget
nevelhetem. Fogadják mely halámat és közö-
netemet a kitüntetésért. (Szűnni nem akaró
lelkes eljénzés.)

Ezután Keleti Gusztáv felolvasta a mű-
vészek emlékiratát, mely így hangzik:

„Szeretve tisztelt hazánkia! Ünnepelt
kارتárs!

Te mindig hűségesen a magunkénak val-
lottad magadat s igazat adsz nekünk, a kik
váltig a magunkénak vallunk tégedet! — Ez
a tudat emeli ma viszontlátásunk örömet. Ez
ösztönzi, hogy hiszünk, meg-megújuló haza-
vágyódásodat is, mely időközönként szerencse-
szen visszavezet körünkbe, s e képezi alapját
bírodalmunknak, melylyel eléd járulva, meleg
szívvel üdvözlünk a magyar műcsarnokban!

Igaz! mi feltékenyen és folyvást éber
érdeklődéssel kísértük minden lépteidet a tá-
volban, ott, a művészetbe szerelmes civilizáció
központjában, a hol te sikert sikerrel tetézve,
fényt árasztasz a magyar névre s nemzeti ön-
éretzünk kielégítése által kívánod elfeledtetni
velünk a nagy távolságot, mely Páris és Buda-
pest között elterül.

Emek tulajdonítsd, hogy valahányszor
haza érkezel: a népszerűségnek és lelkesed-
ésnek egyre szélesebb és egyre tonyosabb
hullama emel mind magasabbra.

Hiszen te voltál az, a ki a „Siralomhá-
zal”, pályád küszöbén, idegen éjszákjain em-
berek közt, hozzáférhetlennek vélt sziveket
indítottál meg!

Te voltál az, a ki utóbb, a magad mű-
termének képevel oly mélyreható vonásokban
írtad a vászonra a művész hazi elete benső-
ségének és boldogságának vallomásait!

Te voltál az, a ki a Miltonodban, ra-
gyogó színekkel tüntetted elénk a költő szel-
lemét, a mint önjerejének szárnyán diadalmas
fölemelkedik s ott lebeg magasán és
büszkén a bukás és nyomor örvényei fölött.

S ismét te vagy az, a ki legújabb remek
művedben: — Krisztus Pilátus előtt — a

sőséggel szeretem, hogy önért mindent felá-
ldoznék.

Kielégítet hűségében nem jutott eszébe
hogy Anna, kinek szerelmében nem kétkedhe-
tett, soha sem fejezte volna azt ki ily szép
szavakkal.

— Minden jól van? — kérdé Carr mi-
dön Percival az étterembe visszatért.

— Semmi sincs jól Carr, minden rosszul
van. Számomra nincs menekülés. Az öreg
grófné nem akarja.

— Csak nem adod fel miss Ashton lady
Mande miatt? — kérdé Carr kis szünet mulva.

En mindkettőt feladom: mást nem tehe-
tek. Bocsásd meg Carr, de nem beszélnek
többet e tárgyrol: úgy is már felígültnek
érezem magam.

— Elster balgasága! — gondola magában
Carr Thomas.

III. FEJEZET.

Egy kellemes összekelés.

A körülmények is a grófnéval látszottak
össze játszani, és teljesen a gróf eltöké-
lése ellen működtek. Csak maradt volna az Ashton
család a lelkeskedés, még talán minden jó
lehetet volna, ők azonban elutaztak s a gróf
idegen befolyás alá jutott.

A világ sohasem tudta meg a történte-
ket. Maga a lord is sok ideig tudatlanságban
volt e felett. Ő nem akart tovább is ily ve-
szélyes tatarságban maradni és Carral Lon-
donba utazott, Ott egy levelet vett dr. Ash-
tontól, — mely őt nem kevés csodálkozásba
ejtette.

A level igen hűd volt, s elejétől végéig
gúnyos modorban tartva, mely amár nem volt
nagyon feltűnő, de Percival gyöngéd érzete
rögtön észre vette. Ashton ur minden levele-

világ tapsai között dicsőítője lettél a legma-
gasztosabb emberi erénynek: az eszményért
való önfeláldozásnak.

Saját utadon járva, tenem sugallatát
követve, idáig mind magasabb czélok felé tö-
rekedtel s ámulatba ejtő hatás tiúkaival meg-
hazudoltad a mende-mondát, mintha anyagi
századunkban fenkolt művészet, igazi törté-
nelmi festészet nem léteznék.

Ne csodáld tehát, hogy az ifjú művész
ithon, elve és alva, a te hirteddel álmodik;
ne csodáld, hogy a te sikereidben, mint közös
kincsben örömmel megnyugszik a saját érde-
mének tudatával bíró éltebb művész is, és
hogy a te példád, a mint támaszul szolgál a
csüggedőknek, úgy újabb erőfeszítésekre ösz-
tönzi, sarkalja valamennyit.

Pedig ily példára nagy szükség volt
idehaza!

Mert azóta fogy a kicsinylők tábora. A
te pályád tanúsága ma már nagyobb bizalomra
készíti az országot saját művésziai irányá-
ba s mind számosabb hívőket szerzesz a
hazai geniusnak.

Legszebb diadalod bizonyára az volt,
melyet a magyar kishitűségnek lefegyverezé-
sével arattál!

Hogy odáig mily rögös volt a te utad
is, jól tudjuk mindannyian.

Hogy küzdened kellett s hogy küzdöttél
emberül: időnek előtte megöszült hajad a
bizonyosága!

Barna fűrtök helyett: öszülő fejedre, —
friss babér helyebe: ezüst koszorút.

Hadd övezzük homlokodat vele, ma, haza-
terésed örömmel, hódolással, hódolással, öszinte
tisztelőnk zalogául, magyar pályatársaid ne-
vében, a kik érdemeidnek legilletékesebb bí-
rái és hirdetői és azon magyar társulat ne-
vében, a mely szívén viseli és lendíteni törek-
szik a hazai művészet ügyét, azt a nemzeti
nagy ügyet, a melynek jövőjében bízunk, s a
melynek te ez idő szerint legerősebb oszlopa,
disze, büszkesége vagy.

Budapest, 1882. február hó 19-én.
Az orsz. magyar képzőművészeti társulat
névében:

Ipolyi Arnold, elnök.

Barabás Miklós, Zichy Antal másod-
elnökök, Perlyk Kálmán igazgató, Than
Mór, Keleti Gusztáv, Hauszmann Alajos,
Lijthay Kornél, Benkő Kálmán az igazgatóság
tagjai

A magyar művészek nevében: (követ-
keznek az aláírások.)

A nemzeti kaszinóban a Munkácsy
tiszteletére rendezett lakomán gróf
Károlyi Pista köszöntötte fel az ünne-
peltet, melyre Munkácsy Mihály így
válaszolt:

„Mint honpolgár s mint művész közö-
nöm azon magas megtiszteltetést, melyben
engem részesíteni méltóztatnak.

Köszönöm kétszeresen, mert míg egy-
részt, mint honpolgár, igen megtisztelve é-
zem magam, másrészt nem csekély horderőt
tulajdonítok azon lelkesedésnek, melyet tár-
sadalmunk e magas osztálya a művészet iránt
tanusít. Mert hiszen ki ne tudná, hogy a mű-
vészetnek nemesak anyagi, de főképp erkölcsi
és szellemi támogatásra van szüksége, s hol
lehetne azt jogosabban keresni és nagyobb
mérnyben találni, mint a társadalom azon osz-
tályában, hol a józóság, a műveltség s a nemes
ézés századokon át tartó tradíciókká vált.

Köszönöm tehát hazafiai szívem egész
melegével, hogy egy művészt, ki nem dicse-
kedhetik ösökkkel, magas körökben ily magyar
szívelyességgel fogadtak.

Tartsák meg, tisztelt uraim, e nemes
szívre való támogatásukat hazai művészetünk
számára továbbra is!

zést tiltott: jobb lesz az ügyet nyugodni
hagyni, míg ismét vissza jönnek — szolt a le-
vel, — ha ugyan még valaha a közöttük lévő
viszonyt fel lehet újítani.

Segélytelenség következtében ez jobban
bánta a gróft, mint talán kellett volna. Ő
megsértve érzé magát, mert nem hitte lehe-
tetlennek Annának tett ígérteit bevaltani, azt
sem gondolta, hogy amazok a dolog nehéz ál-
lásáról valamit sejtítenének, miután ő szokott
gondatlanságában minden részletességét elke-
rült, nem gondolva arra, miszerint egyszer
csak rendezni kellend azt. Már rég elhitte
magával azt, hogy dr. Ashton őt elakarja vá-
lasztani Annától, azért e levelet a végelelet
kimondásának tekinté. A gróf a világgal meg-
hasonlítottak képzelte magát s oly kedélyben,
hogy rögtön vadembernek áll. Mily kevéssé
sejté a gróf, hogy e levél a grófné közvetítése
folytán Cannesba ért tudósításnak a következ-
ménye egy művésziiesen kigondolt tudósítás,
csabító és édeskes.

Ő arra kérte dr. Ashton, hogy nyilt já-
teket engedjen; azt írta továbbá, hogy a gróf
és Mande közt a legmélyebb vonzalom fejtelt
ki és ő csak azt kívánja, miszerint a gróf
semmi ígérthez ne kényszeríttessek, hanem
szabad választás engedtessek neki. Miss Ash-
ton visszatérése után, mindkettőnek szabad
tér nyílt s addig ne tegyen semmit sem ez
ügyben.

Lehet képzelné, mily benyomást tett e
levél a büszke önéretes Ashtonra?

Rögtön egy igen csipős levelet írt a gróf-
nak, melyben megtöltötte tovább Annára gon-
dolni. De midőn már küldeni akará, hirtelen
kétyele támadt, ha vajon nem a ravasz grófné
celszövénye-e az egész?

Perczekig tartott az eljénzés Munkácsy
szép szavai után. Majd br. R a d v á n s z k y
B é l a állott föl, s igen szellemesen és találóan
ezt felelte a művésztnek:

„Előttem szóló tisztelt vendégünk vég-
szavaira válaszolok. Ő azt állítja, hogy nincse-
nek ősei, azonban annak, ki ősei közé Rubens,
Rafaelt, Rembrandtot, Murillót számítja, csal-
ládja igen régi. Ezen dicső ősök méltó utód-
jára írtém poharamat.”

Az egyetemi ifjuság fá-
ly a s m e n e t e zarta be a tegnapi ünne-
pélyeségeket. Összesen 560 fáklyából állott a
menet, melyet ezerekre menő nép ömög kísért.
Az ifjuság nevében igen szép és lelkes beszé-
det R á c z G é z a mondott, melyre az eljén-
zésnek lecsillapultával M u n k á c s y a követ-
kezőkkel felelt.

„Nincsen szavam, melylyel megköszön-
hetném e páratlan lelkesedést. Azért engedjek
meg csak annyit mondanom, hogy e lelkesül-
ség mindig vezéresillagként fog ragyogni előt-
tem, s öszinte, meleg szívem igaz hitére fo-
gadom, hogy mindig azon fogok igyekezni, mi-
kép művészetemmel némileg hozzájárulhassak
hazám dicsőségének gyarapításához. Egész ele-
tem szent igyekezete az lesz, hogy mindig hű
magyar hazafi maradhassak.”

Az eljénről, mely e hazafias szavakra föl-
hangzott, csak annak lehet fogalma, a ki hal-
lotta azt. A fölzállott lelkesedés tetőpontját
érte el, megmámorosítva minden jelenlevőt.
Ujra meg újra kitört a tetszés moraja ellen-
álthatlanul. Később fölvaltva Munkácsyt és ne-
jét eltették.

A művész és neje, kinek arczán végig
pergették a könnyek, nem bírták az erkélyről
elszokadni s nem fáradtak bele az üdvözlések
viszonzásába. „Éljen a haza!” — kiáltá Munkácsy
többször és szava mennydörgő vissz-
hangot keltett mindig.

A debreczeni terménycsarnok köz- gyűlése.

Debreczen febr. 21.

Vasárnap délután a terménycsarnok hely-
iségében (Szikszay-ház), elnök Fráter Imre
ur, az egybegyűlt tagoknak üdvözlése és köz-
gyűlésnek megnyitása után, röviden reflectált
az egylet múlt évi működésére; különösen
hangsúlyozta azt, hogy ezen üdvös intézmény-
nek létezése és fenállása városunkban nélkülöz-
hetetlen és reményt fejezte ki az iránt, mi-
kémnt jövőben az egylet mindinkább virá-
gozni fog.

Ezen elnök helyesléssel fogadott meg-
nyitó beszédet követte a választmányi terjed-
elmes jelentésének felolvasása, a számadások,
mérleg és költségvetés előirányzatnak jóváha-
gyása, a miniszteriumtól leérkezett módosított
alapszabályoknak előterjesztése, végül a tiszt-
újítás.

A közgyűlés az elnök és Katz Jakab
pénztárnok uraknak buzgó és önzetlen eljárás-
ukat, jegyzőkönyvileg köszöntött fejezte ki,
ezután a tisztújítás következő eredménynyel
ment végbe: Elnökül ismét Fráter Imre vá-
lasztottot egyhangulag, alelnökül Berger Hen-
rik általános szótöbbséggel, ellenjelöltül Füst
Mátyás 8 szavazattal nyert. Választmányi ta-
gokul választottak: Bechert Manó, Katz Ja-
káb, Rosenfeld Márton, Liedermann M., Stern
Samuel, Feischl Károly, Weisz Lévy, Lóvy
Armin, Erényi Ignác, Rosenfeld Salamon,
Füst Mátyás és Szepessy Gusztáv. Póttagok-
nak: Gál Lajos, Tafer Ignác, Schneer Sa-
muel és Rosenfeld Jakab. — A számvizsgáló
bizottságba választottak: Póssert János, Wein-
berger Lajos és Áron Jenő.

Kétyele elég erős lett arra, hogy az
épen megirt levelet összetépje; de épen oly
kevéssé volt egy idő óta a gróf viselkedésével
elégedett, s azért küldé az a fentebbi levelet
a grófnak, mely szerint a dolog ismét talá-
kozásig úgy maradjon, mint volt. Csak ezt
őhajta a grófné. Ashton ur egy hideg, büszke
levelet írt a grófnak is, melyben eljárását tud-
tára adja. Bizonytal minden jóra való nő,
— kinek csak legkisebb fogalma van a jóról —
megszüntett volna minden közlekedést Mande
és a gróf között. — A grófné azonban más-
kép tett.

Hartledon, daczára minden csalogatás és
kísértésnek, Londonban időzött. Idejét a par-
lament és lakása közt osztá meg, panasztól
szerencsétlen sorsa felől, úgy élt, mint egy
agg legény, csupán csak egy szolgát tartott,
és házat az idényre bérbeadta. Többnyire a
mink nincs, azután sovárogunk, a gróf is mi-
után meg nem nősteltett, azt tartá egyedül
élet céljának. Carr nem volt hon és a gróf
egyetlen barát nélkül állt.

Azon évbén igen korán esett a Husvét,
márczius végén Husvét hétfőn a gróf egy
„Hedges” aláírással jegyzett táviratot kapott.
Igen zavartan volt az fogalmazva, vasúti sze-
rencsétlenség és halálról szolt. Kinek esett
baja? azt nem érthette meg, kivéve azt, hogy
az a Kirton családhoz tartozik. Végül haza-
jövételre kérték. Vele született jólelkűsége,
rögtön erőt vett rajta s nem vesztve egy per-
cét sem, utra készült. Az ünnepe után Este-
rebe egy családhoz ígérték, de level által
kimentvén magát, sietett vissza Hartledonba,
kiváncsián, vajjon az öreg grófné, vagy Man-
de-e a beteg, — vagy talán a halált talá-
lálja-e ott. (Folyt. köv.)

Vidé

Nyir Ac

Tek. szerkesztő u-
dolják odabenn Debrec-
kere világos nem mul-
na nagy termében, pe-
van ám farsang. Az ig-
tartunk, mert az acsá-
Bikánál is később fo-
Acsádra-e nagyobb sz-
csenre, hol tudvalevő-
terember és jogász-bál-
akarom én itt Nyir Ac
pontjából lehordani D
tudósító ahoz méltó al-
atlan igazságszeretett
adni annak a fain kis
Nyir Acson az urnál
napján csaptunk. És p
mint egy hangverseny
egybekötött s a nyir-ac
rekas közreműködése
bátyu-bál.

A házi gazda V i-
— a m. k. postamester
vettek a mulatság siker-
különösen ki érdemi m-
a derek főrendező, kit
telésségemnek tartok i
Ferencz ur. Az ő érde-
volt diszitve a báltere-
rokspepré és fenyőgaly
vér milli-gyertyáknak h-
jai terjesztették az a
de, a mint a mi lelemél-
— számoltunk a hölgy
A hangversenyben rés-
elrekeve nem volt. Sz
Samuel debreczeni jog-
acsádi fogékony lelke
Debreczenben is elism-
volt. — A mi a muzsika
ból álló első nyiri —
talpálaválót kiválólag
ad fortissimum: a vs
csakis azért nem irom
ha valami éhes diák
meg sem áll vele Nyir
ismerés megérdemlett
németet illeti, kinek j
jegyzőkönyvi köszönet
tatott.

A táncz roppant
reggeli 9 óráig. Az ac-
pek közül jeles gyors-
tén debreczeni jogász
gyezte fel: Vida Károly
Simai Károlyné, Nagy K
özv. Gramané, Somogyi
git, Kolányi Emma, U
Kati, Thóma Lina, Pe-
Az egész mulatsá-
adta az igazi magyar-
főrendezői elmességek
egy az utókor száma-
— Jaj be éhes va-
kisasszonyoknak — re-
e n n i a l ó t.

— Hiszen kérem
v a l j, csak nem aka-
követni.
Szóval a mulatsá-
s egyik legérdekesebb
társas életének Csak
szerkesztő ur, hogy an-
lag az égen, fiatal emb-
valamire való, azt elvis-
katonaszágtól haza jön,
házasodik; a kit be n
az bizonyára gyatra-leg
jött sorozás alá: az g-
sirattak, hogy bakkano-
jól is esett elfujni ezen
Azért, hogy én bevag-
Ne félj kis lány, nem
Lesz a bíró hozzád
Ad levelet: nem vagy
S ha már ezt elő-
a másikra:

A mult szombaton es-
Lementem a kiskert
Megöleltem a karót,
Azt gondolt m: mag-
Vasárnap kilencz

a Laczi bácsiék tanyá-
dultak az imára h vó h
Morteusz karjaiba dölte
sárgos könyvet és korty
nyir-acsádi szép asszo-
de már ez a bálon kivü-
ajánlom.

Külföld

— Az orosz czár
ban fog végbe menni, s
né lebetegedését. A ko-
program szerint előbb
ténnie, de mikor már a
meg voltak téve, Moszk-
gorukov herczeg Péte-
lentté, hogy az esetre
ténné meg az utat Mos-
vállalja a felelőséget; a
gye meg az uralkodó a
tonai fedezettel. Azon-
való tekintettel nem
tanácsára, mert nem
názási uttal Oroszorszá-
zetét feltárni.

— Skobelev és az
gol hírlapok nagy része
szévedel foglalkozik és
látás fejezi ki. A „Tim-
ideje, hogy az izgató
deknek, melyeket ma-
Skobelev, egyszer má-

Vidéki élet.

Nyir Acsád 1882. február 19.

Tek. szerkesztő uren bizonyára azt gondolják odabenn Debreczenben, hogy sehol a kerek világon nem mulatnak jól, csak a Korona nagy termében, pedig hát Nyir Acsád is van ám farsang. Az igaz hogy jogász-bált nem tartunk, mert az acsádi egyetem még talán a Bikánál is később fog felépülni, de vajjon Acsádra-e nagyobb szegény ez, mint Debreczenre, hol tudvaleg volna elég jogász-mesterember és jogász-bál még sines. No de nem akarom én itt Nyir Acsád dicsősítése-szempontjából lefordani Debreczent, csupán bálit tudósító ahoz méltó alapos készült-éggel, pártatlan igazságszeretettel hű képet igyekszem adni annak a fain kis murinak, a melyet mi Nyir Acsád az urnak szombatján és vasárnapján csaptunk. És pedig nem volt egyéb, mint egy hangversenyyel és szavalkokkal egybekötött s a nyir-acsádi legelső zenekar derekas közreműködése mellett tartott kedélyes balyu-bál.

A házi gazda Vidá Károly és neje — a m. k. postamester ur — mindent elkövettek a mulatság sikerének előmozdítására. De különösen ki érdemi meg jobban a babért, mint a derek főrendező, kit az utókor számára kötelességemnek tartok megörökíteni: Király Ferenc ur. Az ő érdeme, hogy oly ekesen felváltva díszítve a bálterem, melynek patent círokseprű és fénygály dekorációi közt ösztövé milli-gyertyáknak hatalmasan piszlakoló lángjai terjesztették az acsádi világosságot. No de, a mint a mi leleményes főrendezőnk mondá, — számoltunk a hölgyek szép szemeire is. A hangversenyben részt vett mindenki, a ki elkezdve nem volt. Szavalkaival pedig Kiss Samu debreczeni jogász gyönyörködtette az acsádi fogékony lelkeket, kiről tudvaleg Debreczenben is elismerik, hogy jó szavazója volt. — A mi a muzsikát illeti, az ő jeles tagból álló első nyiri — acsádi zenekar húzza a talpalávalót kivilágos kivirradtig. Nunc venio ad fortissimum: a vacsora nagyszerű volt s csakis azért nem írom le a menüt, mert még ha valami ehes diák kezeibe kerül ez a lap, meg sem áll vele Nyir Acsád. Itt már az elismerés megérdemelt adója az én kedves Riza németem illeti, kinek jogászasszonykodásáért a jegyzőkönyvi köszönet egyhangulag megszavaztatott.

A tánc roppant jó kedvvel folyt estétől reggeli 9 óráig. Az acsádi és környékbeli szépek közül jeles gyorsirónk Kovács Gábor, szintén debreczeni jogász ur a következőket jegyezte fel: Vidá Károlyné, Somogyi Lászlóné, Simai Károlyné, Nagy Kálmánné, Tóth Albertné, özv. Gramáné, Somogyi Margit, Liszkay Margit, Kohányi Emma, Ujfalusi Ilona, Jaskovics Kati, Thoma Lina, Pekács Mariska.

Az egész mulatságnak savát-borsát megadta az igazi magyaros fesztelen jókedély. A főrendező elmeségek közül ime feljegyzek egyet az utókor számára:

— Jaj be éhes vagyok, — szolt egyike a kisasszonyoknak — rendező ur, hozzon valami enni valót.

— Hiszen kérem kegyed is olyan enni valót, csak nem akar ily kamubálságot elkövetni.

Szóval a mulatság igen szépen sikerült s egyik legérdekesebb mozzanata Nyir-Acsád társas életének. Csak egy bajunk van tek. szerkesztő ur, hogy annyi a lány, mint a csilag az égen, fiatal emberünk meg nincs. A ki valamire való, azt elviszik katonának; a ki a katonaságtól haza jön, meg se szuszszan, már házasodik; a kit be nem vesznek katonának, az bizonyára gyatra-legény; s a ki még nem jött sorozás alá: az gyerek. Minket is váltig sirattak, hogy bakkancsba fognak ugrani, be jól is esett elfujni ezen való jókedvünkben:

Azért, hogy én bevagyok sorozva,
Ne félj kis lány, nem leszek katona,
Lesz a bíró hozzám olyan szives.
Ad levelét: nem vagyok husz éves.
S ha már ezt eldanoituk, ráállt a szánk a másikkra:

A mult szombaton este
Lementem a kiskertbe,
Megöltem a karót,
Azt gondoltam: maga volt.

Vasárnap kilencz óraker aztán kimentünk a Laci bácsik tanyájára és mikor megkondultak az imára hová haragok, míg a hölgyek Morfeusz karjaiba dőltek, mi elővettük az imádságos könyvet és kortyolgattuk kedélyesen a nyir-acsádi szép asszonyfőzte u. m. frászókat, de már ez a bálon kívül esik, tehát magamat ajánlom.

Jurista

Külföld.

— Az orosz czár koronázása julius hónap végéig menni, s bevárják előbb a czárné lebetegedését. A koronázási szertartásnak a program szerint előbb kellett volna megtörténnie, de mikor már az összes előkészületek meg voltak téve, Moszkva kormányzója, Dolgorukov herceg Pétervárra érkezett s kijelentette, hogy az esetre, ha a czár a vasutonnén meg az utat Moszkvába, semmiért sem vállalja a felelősséget; azt tanácsolta, hogy tegye meg az uralkodó az utat kocsin erős katonai fedezettel. Azonban a czár a külföldre való tekintettel nem állott rá a kormányzó tanácsára, mert nem akarta az ilyen koronázási uttal Oroszország belső politikai helyzetét feltárni.

— Skobelev és az angol hírlapok. Az angol hírlapok nagy része Skobelev tábornok beszédeivel foglalkozik és meglepetését és rosszaságát fejezi ki. A „Times” azt mondja: „Nagy ideje, hogy az izgatott és nyugtalan beszédeknek, melyeket magas állású férfiak, mint Skobelev, egyszer másszor mondani szoktak,

sommás véget vessenek. Az első nemzetközi kötelesség most az iránt gondoskodni, hogy az orosz katonai kaszt beszédei vagy cselekedetei az egyik vagy másik szövetségtársnak ne okozzanak kellemetlenséget. A pétervári udvar köteles Ausztria-Magyarországnak szóval és tettel bebizonyítani, hogy híven ragaszkodik a berlini szerződéshez. Ausztria-Magyarország sulyos és kényes helyzetében joggal igényelheti a berlini szerződést aláírt összes hatalmak támogatását. A legkevesebb, a mit Európa elvárhat, az lehet, hogy magasrangú személyiségek által mondott mindazon beszédek, melyek az európai békét vszélyeztetik, az orosz kormány által, mely e személyiségek cselekedeteiért erkölcsileg felelős, haladéktalanul megzafoltassanak és elnyomassanak.

Színház.

Vasárnap Lukácsy Sándor „Árva Zsuzska” című új népsziműve került színpadra, melyben az történet, hogy a sásréti Mike család feje egy derek, kedves javabeli ur, fulig adós lévén, hitelezője, egy új házasság, nem hajlandó tovább prolongálni, csak — ha rögtön megházasodik. — Miért? — Azért, mert a jovialis Mike ur a zsidó feleségét egyszer megölette, megcsókolta. Kerestet is pénzes menyasszonyt Mike, de nem talált. Szerencsére van a faluban egy bankm főnevelődött, de szép, okos szemű lányka, mit keressen soká a jó Mike ur, tetszik is neki a gömbölyű formás természet: elveszi azt.

Két év mulik, az árva Zsuzskából igen derek, kedves asszony nevelődött, a ki férjének még a finansziát is rendbe hozta, s olyan uri dáma lett belőle, hogy most már „Árva Susanna”-nak is beillenek. A darab tulajdonképen most indul meg, és pedig valami polgári dráma felével, melyben az a fő, hogy Mike János durván kikérgeti leánya kéréjét Bodner Palit, a ki pedig egy elragadt kocsiból mentette meg a leányt. De Mike János nem felejtheti, hogy Pali apja a képviselőválasztásnál ellene korteskedett, segített megbuktatni és hogy ez apja egykor zsandár lévén, őt mindig az elnyomtatás korszakára emlékezteti. A leány is az „apja fia” t. i. Mike János leánya, a ki mindezen akadályok miatt mostoha anyját, Zsuzskát gyanusítja és úgy tetszik neki, hogy mostohája Paliba szerelmes. E gyanu még jobban fellekesíti Zsuzskát, hogy mostoha leánya boldogságát elősegítse, s végre is felölti első felvonás, első jelenet rongyos ruháját és kijelenti, hogy ké z visszamenni „Árva Zsuzskának”, ha férje bele nem egyezik a Pali és Erna házasságába. E kijelentés mindenkit meghat, s befejezi a darabot, az érdekllett személyekre nézve igen megnyugtatólag. Hogy sok erőszakolt történet a darabban, kevésbé baj, mint a mód, a hogy történet, s az emberek gyakori ovációi elemmentáris oktatásokról, párbajról, katonák exercirozásánál, hasznosabb gát építéséről, ő felisége alkotmányos erületeréről stb.

A darab nálunk még annyi hatást sem tett, mint a fővárosban. — A szereplők közül leginkább Némethné játszott a czimszerűen pompás szeretetre méltó elevenséggel. Hétfőn miért miért nem, ismét „Árva Zsuzska” került színpadra.

Közönség mindkét este szép számmal.

Napi hírek.

— Munkácsy Mihály világhírű festményének megvásárlása az egész országban mozgalom indul meg. Azt hisszük, hogy városunk lelkes hölgyei, kik mint kezdeményezők mindig az első között tündököltek, most is fognak találni módot arra, hogy a kép megvásárlásához szükséges 300,000 frank megszerzéséhez Debreczen is hozzájáruljon. Résznélről azt hisszük hogy legjövödelmezőbb és legtöbb sikert biztosítana egy „calico”-bál. Rajta! Mutassuk meg, hogy mint mindig ugy most is lelkesedéssel karoljuk fel a nagy és hazafias eszméket.

— A házber és házosztályadó, továbbá az I. és II. osztályu kereseti adó, és végre az országos közmunka váltásdíjak af. 1882-ik évre meglevén alapítva; felhívának a város adózó lakosai, hogy az elkészített, s 8 napi kézzemlére a városi adó kivető hivatalba kivetés ellen alapos kifogásuk lenne, felszólalásukat ezen határidőn belül ugyanott írásban annálkább nyújtsák be, mert a későbbi felszólalásnak hely nem fog adatni.

— A katona tartás megválthatásáért folyamodni lehet a városháza jegyzői hivatalában.

— Hushagyó kedd volt ma. A farsang utolsó napja. A vig mulatságok azonban ezzel mint tudva van nem érnek véget, mert most meg a bőjti vigalmak kezdődnek.

— A Magyar szent korona országos vöröskereszt-egylet központja által föl lettem szólítva hogy sebesült katonáink számára sebkötőket az onnan küldött minta szerint minél többet beszerezni igyekezzünk. Föl kérem ezenel városunk lelkes és áldozatkész hölgyeit, hogy tekintve e nemes feladatot igyekezzenek saját körükben és tehetségük szerint oda működni, hogy mi is kúldhessünk a központhoz minél több ily sebkötőt. — A minta áll: 1 vízhatlan anyagból készült zacskóban egy háromszögű kendő körrajz szövethől, meghatározott nagyságban, egy hosszú pólya ugyanoly szövethől, és 2 darab biztosító kötő. — A ki akar ilyen szövettet hozatni a központ utasít, hogy az Kúchknop és Ádám csegnél tanálható. A ki pedig hogy az egyformaság biztos legyen, készen ohajtja: Egy sebkötő ára

18 kr. mely áll a fent megnevezett tárgyakból és készen található Schotola Ernő Budapesti válogató 28 szám. Bővebb fölvilágosítást szivesen adok személyesen is. G. R. Bethlen Miko Róza. A Debreczen városi vöröskereszt fiok egylet elnöke.

— Csátár Győző jutalomjátéka holnap lesz, melyre különösen felhívjuk közönségünk figyelmét, mert Csátár szép bariton hangú énekével az operettek egyik legkedvencebb alakja, kinek egy-egy dalát csaknem mindig viharos taps szokta követni. A színpad kerület operette: „Faust, az ördög cimborája” 8—10 éve nem adatott színpadunkon, pedig nemcsak a szép díszlet, de az operette vig zenéje is nagyban vonzotta annak idején a közönséget, mely uton-utófény fűtyölte a Mustó által énekelt „Lyukas lesz a kenyér” kezdetű dalt. Egy szóval holnap igen élvezetes és mulatságos estének nézhetünk elébe.

— Fegyencz ipar kifejtésében, hogy mily dicséretes buzgalommal fáradoz Tóth Mór királyi ügyész ur, arról tanuskodik a diszoklevél, melyet a debreczeni iparműkiállítás érmeinek és diszokleveleinek tagnaplótt történt kiosztása alkalmával nyert a debreczeni királyi ügyesség a kállított fa-, szücs- és szalma fonatu munkáért. Ezeket részint a helybeli, részint a bősörményi börtönökben lévő rabok készítették. A kir. ügyész ur buzgalma folytán már is nagy lendületet kapott az itt csak pár év óta megkezdett fegyencz-ipar s míg így egyrészt hasznos foglalkozásra szoktattatnak a társadalom elzűllött lényei, más részről erkölcsileg is megjavulva kerülnek ki a börtön homályából.

— A „Gresham” biztosító intézet városunkban végre ügynökséget nyitott. A legjobb hírből álló intézetek száma szaporodott ezzel s mi rendkívül örövendünk ezen mar azért is, mert városunk társadalmi életére is befolyással van, de különösen; mert ez intézet kitűnő híre teljes biztosíték a biztosító felek részére. A „Greshamnek már évek óta volt városunkban főügynöksége s megszerzte itt mint egyáltalán az egész magyar hazában a bizalmat, mely ez új átalakulás után növekedni fog. — Az intézet helyiség a főpiac legszebb helyén a Biedermann házban rendeztetett be. A kiválóan szolid és humánus intézetet ajánljuk a nagy közönség pártfogásába.

— Az iparkiallítás diszokleveleket igen jutányos áron rámozdít a Pájer József úvegkereskedésében.

— Közönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátok, ismerősök és a n. é. közönségnek, úgy szintén a helybeli dalárda működő tagjainak, kik szeretett Béla fiamnak végteségétélén megjelenésük által részvétőket tanusítani kegyeskedtek, gyermekeim nevében is ezenel őszinte köszönetemet nyilvánítom. Özv. Engesser Antalné.

— Jókai születésnapja. Petőfitársaság tagjai vasárnap az ülés után testületileg tisztelték Jókainál 57-ik születés napja alkalmából. Komócsy meleg hangon üdvözölte a nagy költőt, kit e napon jó kedvében adott nemzetének a sors. mire Jókai láthatólag meghatva válaszolt, buzdítva ernyedetlen munkásságra a tagokat. Tegyetek meg ti is a magatokat — mondá — bármilyen legyen is a magyar szép literatura sorsa. „En mindennap azzal a nyugodt tudattal hajtom le álomra fejemet, hogy elvegeztem, a mi rám volt mérve, s azzal a kötelességgel kelek, hogy elvegeztem a mi rám lesz mérve, Azután megmutogatta könyveit ritkaságait, s igen kedélyesen társalgott a küldöttéggel tagjaival. Laukának elmondta, hogy mennyit fizettek könyvéért összesen a magyar kiadók, mire Lauka a könnyekig megnevettette azzal a felsőhájtásával: „Pedig csak egyszer adtat el őket!” A küldöttéggel ott voltak: Komócsy József, ifj. Ábrányi Kornel, Szana Tamás, György Aladár, Szabó Endre, Mikszáth Kálmán, kinek azt mondta Jókai, hogy nagyon sokat vár tőle, Neugebauer László László Mihály, Rádó Ödön, sat. Jókai Mór, midőn tegnap a képviselő ház termelbelépett. Eljenzéssel fogadták születésnapja alkalmából, ezen felül számos képviselőtársai által aláírt üdvözlőiratot is kapott.

— A királyné Angliában. Londonból írják, hogy ő felsége Erzsébet királyné Pree államomással mellett tartott vadászatban részt vett. Környezetében voltak: Larisch gróf, Kinsky Károly gróf, Liechtenstein Rudolf herceg Middleton kapitány, ki ő felségének a mult évben vadász kalauza volt. Minthogy ezuttal csak egyetlen rókára akadtak, mely az ebeknek azonnal áldoztat esett, ő felsége már délután 3 óraker visszatért Combermere Abbeybe. Másnap a királynének bő kárpótlás jutott, mert a cheshirei ebek 40 percnyi run után a rókát hallálbaűzték. Szerdán is volt vadászat northstafordshirei ebekkel Madley mellett. Fél órai vesz után nyílt mezőn a rókát leterítették. Második rókát is felhajtottak, de ugy elkezdett a jég esni, majd meg havazni, hogy a vadászatot felbe kellett hanyjni. E hó 16-án ismét várták vadászatra a királynét, de ezuttal nem érezte magát egészen jól a felség s nem jelent meg a vadászaton. A környékbeliek roppant számmal jelentkeznek mindig, ha megtudják, hogy Erzsébet királyné vadász, azért az intézkedéseket egészen a vadászat napjáig eltitkolják.

— Kegyetlen apa. Esztergomból írják, hogy egy ottani földmives verlézítő brutalitást követett el saját leányán. A vadállatias apa 10 éves leánykájá kezét összekötözte s egy általa e czélra a földbe vert czölöphöz erősítette, lábait szintén összekötötte s hasonlólag oda erősítette. — Midőn az ártatlan gyermeket így kifeszítette, a derakára állt s vad kegyetlenséggel rugta, taposta elannyira, hogy a kis leány csakhamar eszméletét veszve félholtan

feküdt a földön. A brutális apa nem elégedett meg eddig kínzásaival, hanem a szerencsétlen gyermeket hanyatt fektette s megpatkolt csizmájá sarkával elkezdte a szegény leányka arcát rugdosni úgy, hogy az arcából kiömlő vér a gyermeket teljesen elborította. Szerencsére egy rőndör vetődött veletlenül a kegyetlenség színhelyére és megmentette a további kínzástól az eszméletlen gyermeket. A gyermek kezei olyan erősen voltak összekötve, hogy a köteleket a rőndör nem bírta leoldani, hanem késsel kellett az ujnyi vastagságú kötelet levágnosni. A leánykát a kórházba szállították, s az apa még eddig szabadon jár; a kötélt s a leányka véres ruháiból több darab a városházán van. Az elkövetett vadállatias kínzásra az adott okot, hogy a leányka keres nélkül szelt kenyeret. A sórnyeteg neve Patkó Ferencz.

— Nagy tüzvész ütött ki Temesvárott csütörtökön éjjel a gyárvárosban. Az oláh-templommal szemben levő sörház, a hajó utcában két nagy épület és a Bega mentén a kis utca nagyobb része, körülbelül 8—10 épület, pusztává rommá lett a hatalmas tüzvész által. A tüzoltók bár meglehetősen korán értek a vesztély színhelyére, ennek daczára sem menthettek meg meg a csoportban levő épületeket, mivel az épületek fölött a gyuladás után pár percezel már valóágos lángteger képződött. A mit már ily körülmények között tettelek, az csupán a tűz tovatérjedésének megakadályozása volt. Szerencsére szélesed uralgott. A kár azonban mégis mintegy 100,000 frtra rughat.

— Egy amerikai alvó magyar. A philadelphiai „Times” febr. 3 számában ezeket írja: Majdnem egy éve, hogy John Gyumber hirt szerzett mint alvó magyar. 1881. februáriusban találtak őt Trexlertown és Fogelsville közt az uton és azon gyanuban, hogy részeg, az utóbbi város egyik fogadója vitték. Miután azonban nem eszmélt, Lehig kerület szegényházába szállították őt, a hol majdnem hét hónapot töltött legnagyobb részt alvással. Hetven napi alvás után fölébredt, ápolójának távollétében bezárta az ajtót, fölnyitotta az ablakot és huszonöt láb magasból a földre ugrott. Jelentékeny mértékben megsértette ugyan magát, de komoly baja nem lett. E kis epizód után ismét aludni kezdett, és szemének fölnyitása nélkül négy hétig aludt. Junius első felében kinyitotta szemét és nyitva tartotta két napig. Ezután almos lett és három hétig aludta az igazak álmát. Ez időtáiban egy allentowni fiatal ügyvéd látogatta meg az intézetet, akkor John fölébredt. Az ügyvédnek boketra volt a gomblyukában, ezt az alvó magyarnak adta, a ki elfogadta és felkiáltott „köszönöm”. De alig mondta ki a szót, keservesen jajgatni kezdett. Az ápoló, aki beszélt John nyelven, kérdéseket intézett hozzá, de csak ennyit felelt anyanyelvén: „én nem tudok magyarul beszélni, hanem csak tótul.” Összesen enyit lehet kivenni Gyömberből. Több napon át ebren maradt, de ismét elaludt és így folytatta augusztus végéig. Ekkor fölébredt és elbeszélte életének történetét Frank Laskowski, ugyanabban a városban, magához vette Gyömber és figyelmes bánásmódban részesítette. Gyömber egészséges lett lassankint is képes volt segíteni Laskowski a kárpitos üzletben; ebben a családban több hónapot töltött és számos szolgálatot is tett. Végre elég erősnek érezte magát, és elment az alvó hengermalomba dolgozni, a hol jól dogozik és szépen keres. Alakját visszanyerte és oly egyenes, mint a fenyszáll. Emlékezete most is hezagos még, de folyton javul. A többi munkások szivesek hozzá, kétség nélkül azért is, hogy oly sok ideig szenvedett. A hengermalomban számos magyar dolgozik; nevük kimondhatlansága miatt számukról smeretese, a mely kabátjukon van. A híres alvó a 36. sz.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Budapest, febr. 21. (Erk. d. u. 2 ó.) A pénzügyi vámpótlék végleg megszavaztatott. Folytatottat a pénzügyminiszterium költségvetésének tárgyalása. Vidovich a lottójövedék eltörlését kéri jövő évre.

Budapest, febr. 21. (Erk. d. u. 2 ó.) Munkácsy tiszteletére tegnap este fényes diszlokoma tartották, ma jelmezestély a művészházban.

Raguz, febr. 21. (Erk. d. u. 2 ó.) Sebenicóban egy áruhás kémet elfogtak.

Csotnye, febr. 21. (Erk. d. u. 2 ó.) Krieviaci küldöttsége ideérkezett hogy a Czecza kiköltözést kérelmezzék.

Bécs, febr. 21. Hercegovinában gyakoriak a rablások. Ledenice és Stepen környékén naponta kisebb harcok folynak. Kruscicza közelében a felkelők szétverettek, Kruscicza, melynek házaiból katonáinkra löttek, nagyrészt legett.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Bérlét

Szünet.

Szerdán febr. 22-én

Csátár Győző jutalmára

FAUST, AZ ÖRDÖG CZIMBORÁJA.
Operette 3 felv.

Felolvas szerkesztő: Vértess Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutsai Imre.

